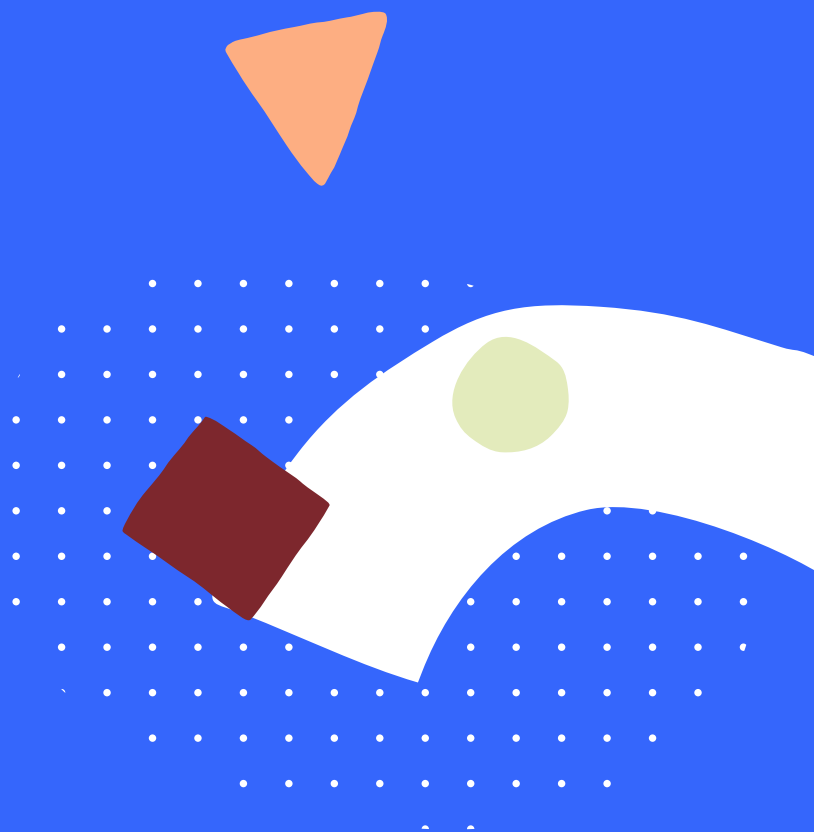
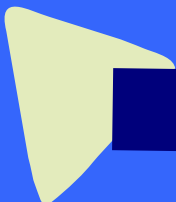

Charakteristika ŠVP

tematický
modelový ŠVP

2025

1. Východiska vzniku ŠVP

Zvolený model ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy ..... byl zpracován podle aktuální verze RVP ZV jako **tematický ŠVP**, ve kterém je vzdělávací obsah vybraných oborů RVP ZV propojen do tematických celků.

Akcenty a specifika ŠVP

V tomto školním vzdělávacím programu je vzdělávací obsah všech vzdělávacích oborů, klíčových kompetencí, základních gramotností, průřezových témat a vzdělávacích oborů RVP ZV uspořádán do propojených tematických bloků. Klíč ke generování „tematických bloků“ je postavený na několika zásadních principech, které reflektují komplexnost a dynamiku současného světa tak, jak je vyjadřují průřezová témata. Tyto principy jsou navrženy tak, aby podporovaly komplexní rozvoj dovedností, znalostí, postojů a hodnot, tedy „kompetencí“. Tento kompetenční přístup ke vzdělávání propojuje teoretické znalosti s praktickými dovednostmi a souvisejícími postoji a hodnotami, díky čemuž se učení stává smysluplným a použitelným v reálném životě. Zároveň připravuje žáky na život v rychle se měnícím světě tím, že rozvíjí jejich flexibilitu, adaptabilitu a celoživotní učení. Takový model vzdělávání nejen předává znalosti, ale celkově rozvíjí kompetence potřebné pro úspěšný a smysluplný život v 21. století. Zároveň tento přístup neznamena rezignaci na rozvoj základních gramotností. Zejména pak funkční osvojení dovedností jako je čtení, psaní a počítání, kompetenčním způsobem, je základem, bez kterého nelze žáky rozvíjet.

Zásadní principy pro generování tematických bloků:

1. **Komplexnost a interdisciplinarita:** Vzdělávací obsah musí zahrnovat širokou škálu dovedností, znalostí a postojů, které jsou vzájemně propojené a prolínají se. Toto propojení odráží realitu, ve které žijeme, kde jednotlivé oblasti nejsou izolované, ale vzájemně se ovlivňují a doplňují. Některé kompetence a témata se mohou prolínat více oblastmi, což vytváří komplexnost vzdělávání.
2. **Relevance a praktická aplikace:** Usilujeme o to, aby vzdělávání reagovalo na aktuální společenské výzvy a potřeby. OVU kompetencí, gramotností a průřezových témat přiřazujeme k tematickým blokům, kde mají největší praktické uplatnění. Například řada OVU digitální gramotnost je úzce spojena s technologiemi, protože to je oblast, kde se digitální gramotnost nejvíce uplatňuje v reálném světě.
3. **Flexibilita a individualizace:** Integrace do tematických bloků by měla umožňovat přizpůsobení učení individuálním potřebám, zájmu a nadání žáků. Tím podporujeme motivaci k učení a rozvíjíme jedinečný potenciál každého žáka.
4. **Holistický přístup k rozvoji osobnosti:** : Naším cílem je, aby kompetenčně pojaté vzdělávání podporovalo celostní rozvoj osobnosti, nejen získávání izolovaných vědomostí. To zahrnuje také rozvoj osobních a sociálních kompetencí, které jsou klíčové pro úspěšný život ve společnosti a zároveň zahrnuje porozumění a respektování různorodosti každého žáka.
5. **Udržitelnost a aktivní občanství:** Důraz je kladen na výchovu k aktivnímu zapojení do společnosti a k udržitelnému přístupu k životnímu prostředí. Toto je klíčové pro budoucí generace a pro řešení globálních výzev.
6. **Propojenost a kontextualizace:** Přístup pedagogů by měl pomáhat žákům nacházet souvislosti mezi různými oblastmi poznání a chápat, jak se jednotlivé kompetence uplatňují v širším kontextu.

Samotným klíčem pro tvorbu tematických bloků jsou pak Klíčové kompetence RVP ZV. Na jejich základě a dle kritérií výše pak můžeme propojit obsah vzdělávacích oborů do funkčních tematických bloků, tj. skupin témat, které spojuje konkrétní očekávání

výsledek učení klíčových kompetencí a průřezových témat či skupina těchto očekávaných výsledků učení.

Tematické bloky

Vidíme přirozený průnik OVU všech 8 KK ve čtyřech oblastech:

- OVU KK vztahující se k osobnosti žáka;
- OVU KK vztahující se ke vztahu žáka k společnosti a světu;
- OVU KK vztahující se k jednání a činnostem;
- OVU KK vztahující se k vyjadřování a porozumění si.

Přiřazením OVU vzdělávacích oborů, PT a ZG k uvedeným 4 kategoriím KK vznikají tematické bloky vzdělávacího obsahu 1. stupně ZV:

- Klíč k poznání sebe samého,
- Klíč ke společnosti a světu,
- Klíč k jednání, chování a činnostem,
- Klíč k vyjadřování a porozumění si.

Tyto 4 tematické bloky tvoří základ vzdělávacího obsahu 1. stupně ZV. Podle svého obsahu se pak jednotlivé tematické bloky rozpadají na dílčí podtémata pro trojročí (1.–3. ročník) a dvojročí (4.–5. ročník).

Prostřednictvím 4 tematických bloků a jejich podtémat je pokryt celý vzdělávací obsah stanovený RVP ZV pro 1. stupeň ZV včetně vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Míru osvojování klíčových kompetencí žáků postupně gradujeme a rozšiřujeme.

	Klíč k poznání sebe samého	Klíč ke společnosti a světu	Klíč k jednání, chování a činnostem	Klíč k porozumění si
1.–3. ročník	Cesta do světa			
	To jsem já tady a teď	Jak spolu žijeme	Co objevím za dveřmi	Rozumíme si
4. a 5. ročník	Cesta k budoucnosti			
	Moje životní cesta	Svět, ve kterém chci žít	Spoluvytvářím udržitelný svět	My ve světě komunikace, informací a médií

Pokud učitel na základě reflexe své výuky a dosažených výsledků učení žáků zjistí, že je potřeba upravit vzdělávací proces za účelem zvýšení jeho efektivity, nejprve konzultuje navrhované změny s ostatními pedagogy. Následně projedná dopad těchto změn na celkový koncept vzdělávání s koordinátorem ŠVP. Po schválení jsou tyto úpravy zapracovány do školního vzdělávacího programu, který je podle potřeby aktualizován.

Průřezová témata podporují nadoborový přístup ke vzdělávání a umožňují žákům porozumět světu v širších souvislostech a vzájemné provázanosti. Z tohoto důvodu budou realizována formou projektů nebo modulů, ne formou integrace.

2. Zabezpečení výuky žáků

Organizace přijímacího řízení – zápis žáků do 1. ročníků

Přijímání žáků ke vzdělávání probíhá ve shodě se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zařazování žáků do tříd nebo skupin

Jsme základní škola s jednou třídou v každém ročníku. Pro některé části tematických bloků můžeme rozdělovat žáky do dílčích skupin dle zájmu žáků. Dále zajišťujeme předměty speciální pedagogické péče pro žáky s doporučením školského poradenského zařízení.

Adaptační období v 1. ročníku

Podpora dětí při vstupu do školního prostředí

Nástup do prvního ročníku představuje významný životní krok nejen pro žáky, ale i pro jejich rodiny. Abychom tento přechod z mateřské do základní školy co nejvíce usnadnili, vytvořili jsme na základě mnohaletých zkušeností a v návaznosti na předškolní vzdělávání (RVP PV) ucelený systém podpory:

Příprava před nástupem do školy

- Na našich webových stránkách najdou rodiče všechny potřebné dokumenty včetně školního vzdělávacího programu a školního řádu.
- Úzce spolupracujeme s mateřskými školami v našem okolí – navštěvujeme rodičovské schůzky, kde představujeme náš přístup ke vzdělávání a odpovídáme na otázky rodičů.
- V červnu zveme předškoláky na návštěvu naší školy, aby se seznámili s prostředím, do kterého v září nastoupí.
- Již při zápisu poskytujeme rodičům praktické rady, jak dítě na školu připravit.
- V červnu pořádáme informační setkání pro rodiče budoucích prvňáčků, kde jim předáváme konkrétní tipy pro hladký start školní docházky.

První dny a týdny ve škole

- První školní den prožívají děti společně s rodiči, aby se cítily bezpečně – čeká je slavnostní přivítání a dárčky od starších spolužáků.
- V prvním měsíci mají žáci prvních ročníků upravený rozvrh zvonění, aby se nepotkávali se staršími spolužáky a postupně si zvykali na školní ruch.
- Každý den začínáme ranním kruhem, kde děti sdílejí své pocity, očekávání nebo obavy, mohou si přinést oblíbenou hračku pro větší pocit jistoty.
- Respektujeme individuální tempo každého dítěte a nikoho nenutíme do aktivit, na které se necítí připravený.

Náš přístup k výuce v adaptačním období

- Vyučujeme v blocích s dostatkem přestávek na odpočinek.
- Střídáme různé typy činností – pohybové, tvořivé, diskusní i klidové.
- Učíme děti spolupracovat, komunikovat a respektovat se navzájem.
- Zařazujeme pravidelné pohybové aktivity i čas na hru, relaxaci a pobyt venku.
- Dbáme na pitný režim a stravovací režim a vedeme děti k základním hygienickým návykům.
- Seznamujeme děti postupně s celou školou, včetně venkovního areálu a učíme je bezpečnému pohybu v ní.

Vytváření bezpečného prostředí

- Ke každému dítěti přistupujeme s laskavostí, trpělivostí a respektem k jeho potřebám.
- Budujeme atmosféru důvěry, kde se děti nebojí ptát a vyjadřovat své myšlenky.
- Pracujeme s chybou jako přirozenou součástí učení.
- Pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru dětí a jejich radost z poznávání.
- Učíme děti rozpoznávat a vyjadřovat své emoce a respektovat pocity druhých.

Spolupráce s rodiči

- Od prvního dne udržujeme s rodiči pravidelný kontakt – osobní i písemný.
- Informujeme je o cílech a metodách výuky i o tom, jak mohou dítě podpořit doma.
- Při jakýchkoli obtížích v adaptaci hledáme společně řešení.
- Víťame zpětnou vazbu rodičů, která nám pomáhá náš přístup dále zlepšovat.

Celý adaptační proces průběžně vyhodnocujeme v týmu učitelů prvních ročníků a vedení školy, abychom mohli naše postupy neustále zdokonalovat a přizpůsobovat potřebám konkrétních dětí. Naším cílem je, aby děti vnímaly školu jako místo, kde se cítí dobře a kde mohou naplno rozvíjet svůj potenciál.

Identifikace potřeb žáků

Předpokladem úspěšného učení je ve spolupráci s rodinou žáka identifikovat a naplňovat fyziologické, psychické, sociální i speciální potřeby žáků tak, aby se žák mohl plně věnovat učení, spolupráci ve školním týmu a vlastnímu rozvoji.

V oblasti fyziologických potřeb zajišťujeme ve škole pravidelný pitný a stravovací režim. Pro žáky ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí zajišťujeme školní obědy s podporou dotačních programů. Školní hřiště podporuje pohybové potřeby žáků i v době přestávek, chodby i školní hřiště vytváří příležitosti pro relaxaci žáků. Tepelné i světelné podmínky odpovídají hygienickým normám. Pro úspěšné učení žáků je důležité naplňování potřeb nejen ve škole, ale i v rodinném prostředí. Pokud na základě pozorování či rozhovorů se žáky zjistíme nedostatečné naplňování potřeb žáků v rodinném prostředí, třídní učitel ve spolupráci s pracovníky školského poradenského zařízení řeší tyto problémy s rodiči (zákonnými zástupci) žáka.

Psychické a sociální potřeby žáků souvisí především s potřebou bezpečí, přijetí a sounáležitosti, potřebou podpory a povzbuzování, potřebou seberealizace i potřebou zažívat úspěch. Naplňování těchto potřeb ve škole vychází především z budování pozitivních vztahů mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem, a to nejen v rámci jedné třídy, ale napříč třídami různých ročníků. K podpoře pozitivních vztahů, prostředí wellbeingu je zaměřena kultura naší školy. Na budování pozitivních vztahů a vědomé vzájemné podpory se zaměřují ve vybrané tematické bloky, kurzy zážitkové pedagogiky, pondělní ranní kruh s třídním učitelem a pravidelné třídnické hodiny.

Identifikace psychických potřeb vyplývá především z projevů žáků, jejich chování, jednání, argumentace atd. Problémové projevy a vztahy projednáváme se samotnými žáky, s pracovníky školského poradenského zařízení, případně se zákonnými zástupci žáků.

Při identifikaci sociálních potřeb postupujeme podle metodického materiálu Národního pedagogického institutu z roku 2024 „Identifikace žáků se sociálním znevýhodněním v základní škole“.¹

Identifikace potřeb a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných je v uvedena v následující kapitole.

---

1 [*Nová metodika: Identifikace žáků se sociálním znevýhodněním v základní škole – NPI – Národní pedagogický institut*](#)

3. Zabezpečení výuky žáků se SVP, žáků nadaných a mimořádně nadaných

---

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená všem žákům, tj. i žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními. Škola má vypracovaný systém „Třístupňový model péče“, který blíže specifikuje principy zabezpečení potřeb žáků.

Nejdříve žákům se vzdělávacími potřebami vypracujeme plán pedagogické podpory (PLPP), kde si stanovíme cíle vzdělávání a přesná pravidla spolupráce s rodinou. Na těchto základech postupně vyhodnocujeme úspěšnost výchovně vzdělávacího procesu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má vždy písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s konkrétním žákem, způsobu kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy i žákem samotným. Nejsou-li poskytována podpůrná opatření dostačující, vyžádáme si odborné posouzení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními i žáci nadaní či mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Výchovný poradce, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce, který je současně ředitelem/ředitelkou školy, po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka, zaznamená informace do školní matriky.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výsledků učení) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výsledků učení. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště.

Při vzdělávání žáků s LMP naše škola úzce spolupracuje se SPC. Pracovníci instituce poskytují konzultace podle potřeby. V rámci DVPP se zaměříme na témata s problematikou vzdělávání žáků se SVP.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který je zároveň speciálním pedagogem, ŠMP, asistentem pedagoga a třídním učitelem. Výchovný poradce koordinuje činnost tohoto zařízení ve spolupráci s třídními učiteli.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole využívána Doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- strukturované učení a multisenzoriální přístup,
- nastavení dosažitelných cílů;

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- možnost relaxace podle potřeb žáka.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Stejně velkou pozornost, kterou věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, věnujeme i žákům nadaným a mimořádně nadaným. Tato skutečnost vyžaduje od učitelů mnohem náročnější přípravu na výuku v jednotlivých tématech.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce, který je současně ředitelem/ředitelkou školy, po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka, zaznamená informace do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků, jakými jsou:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více tematických bloků ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané tematické bloky s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka zájmových aktivit.

Tematický modelový ŠVP / Charakteristika ŠVP

Dílo vzniklo v IPs Podpora kurikulární práce škol.

Registrační číslo projektu CZ.02.02.XX/00/22_005/0004756

Dílo podléhá licenci Creative Commons CC BY SA 4.0

– Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je kolektiv autorů NPI ČR.

Licenční podmínky navštivte na adrese:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.cs>.

Národní pedagogický institut
České republiky
Praha, září 2025
www.npi.cz